

TEMAT:

Wizja obozu koncentracyjnego w opowiadaniach Tadeusza Borowskiego „Pożegnanie z Marią”.

Streszczenie

Akcja opowiadania rozgrywa się w okupowanej Warszawie. Tadeusz z Marią znajdują się na skromnym przyjęciu ślubnym u znajomych. Rozmawiają o poezji, w domu rozbrzmiewa cicha muzyka z gramofonu. Maria szuka wśród książek „Hamleta”, którego chce pożyczyć. Apoloniusz z Piotrem rozmawiają o historii i sztuce. Młoda Żydówka, która uciekła z getta, martwi się o swoją rodzinę. Tymczasem Tadeusz wychodzi z Tomaszem po wódkę. Maria idzie do domu, ponieważ musi wcześniej wstać do pracy. Zajmuje się rozwożeniem bimbru, a wieczorami studiuje na tajnych kompletach.

W międzyczasie zostają przywiezione rzeczy Żydówki z getta, którą kierownik Tadka wy dostał, ponieważ przed wojną pomogła mu rozkręcić interes. Następnego dnia Tadek jest w pracy, zajmuje się sprzedażą cementu. Kierownik zamyka bramę z powodu łapanki, przynosi jednocześnie wiadomość od Marii, że przyjdzie później, ponieważ na mieście jest niebezpiecznie.

Wieczorem doktorowa (Żydówka) postanawia ponownie zapakować swoje rzeczy na wóz. W międzyczasie przyjeżdża Niemiec z workami cementu i informuje o wyższej cenie. Tadek martwi się o narzeczoną. Postanawia z kierownikiem wyjść i kupić coś do jedzenia. W jednej z przejeżdżających ciężarówek dostrzega Marię. Mężczyzna doznaje szoku. Potem okazuje się, że Marię wywieziono do obozu koncentracyjnego i zagazowano.

Plan wydarzeń

1. Przyjęcie ślubne u znajomych Marii i Tadeusza
2. Rozmowy gości o sztuce i wczesne wyjście Marii
3. Poranna praca Tadka
4. Łapanka na mieście i wiadomość od Marii o spóźnieniu
5. Narzeczona Tadka w transporcie do obozu koncentracyjnego

Interpretacja

„Pożegnanie z Marią” to jedno z najważniejszych opowiadań Tadeusza Borowskiego. Jego akcja rozgrywa się w okupacyjnej Warszawie. Opowiadanie przedstawia mały wycinek z codziennego życia w stolicy – ludzie zajmują się swoimi sprawami, pracują, uczą się, wychodzą za mąż. Mimo że jest wojna, życie toczy się swoim trybem. Wszystko zmienia się jednak w tragicznym finale opowiadania, kiedy okazuje się, że narzeczona Tadka została złapana podczas łapanki, wywieziona do obozu koncentracyjnego i zagazowana.

Scena tytułowego pożegnania z Marią ma charakter symboliczny. Maria, opisana niesłychanie poetycko, wyciąga rękę do ukochanego w geście rozstania. Jej postać niknie w mroku,

podobnie jak wojna zmienia los wszystkich, którzy jej doświadczają. Styl opowiadania wyraźnie kontrastuje z pozostałymi tekstami cyklu. Ma ono bowiem charakter poetycki, jego bohaterowie rozmawiają o sztuce, filozofii, czytają książki, słuchają muzyki. Już za chwilę to wszystko zostanie im odebrane, a oni sami zostaną zredukowani do pozycji numeru walczącego o przetrwanie. Pożegnanie z Marią to zatem symboliczne pożegnanie z życiem z przed obozowego piekła. Śmierć narzeczonej oznacza nieodwracalny koniec starego świata, który po tragedii holocaustu już nigdy nie będzie taki sam.